

Sammanfattning

I Monitormätningarna summeras den registrerade delen av alkoholanskaffningen med den oregistrerade delen för att få en bild av den totala konsumtionen i landet. Den registrerade delen utgörs av alkohol som säljs i Sverige, det vill säga på Systembolaget, restauranger och i livsmedelsbutiker. Den oregistrerade delen består av alkohol som förs in i landet i samband med resor, hemtillverkning, köp av smugglad alkohol och köp via internet.

I den här rapporten redovisas uppgifter om anskaffning av alkohol i befolkningen för perioden 2001–2018, med betoning på den senaste tioårsperioden 2009–2018. Alla uppgifter avser, eller är baserade på, liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre.

Den totala alkoholkonsumtionen

- Den totala konsumtionen sjönk något under 2018 jämfört med 2017.
- Under 2018 uppgick den totala konsumtionen till 8,83 liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre, vilket är 2 % lägre än under 2017.
- Under den senaste 10-årsperioden, mellan 2009 och 2018, har den totala konsumtionen minskat med 7 %.
- Under 2018 ökade restaurangernas och Systembolagets försäljning. Dessutom steg hemtillverkningen något. Däremot minskade framförallt resandeförsörelsen men även köp av smugglad alkohol. Även folkölsförsäljningen och köp på internet sjönk något, men dessa förändringar var små.
- Under 2018 stod den registrerade delen för 81,5 % av den totala konsumtionen och den oregistrerade delen för 18,5 %.

Den registrerade konsumtionens olika delar

- Den registrerade konsumtionen uppgick under 2018 till 7,20 liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre. Det är en ökning med 2 % jämfört med 2017.
- Systembolagets försäljning steg under 2018 jämfört med 2017. Försäljningen var 5,79 liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre under 2018, vilket är en ökning med 2 % jämfört med året innan. Under den senaste 10-årsperioden har Systembolagets försäljning ökat med 1 %.
- Restaurangkonsumtionen uppgick under 2018 till 0,97 liter, vilket är en ökning med 5 % jämfört med 2017. Under de senaste 10 åren är ökningen också 5 %.
- Folkölsförsäljningen minskade något under 2018 jämfört med 2017. Den sjönk med 1 %, men jämfört med 10 år tillbaka var minskningen 29 %.
- Under den senaste 10-årsperioden har den registrerade delen av konsumtionen minskat med 1 %.

Den oregistrerade konsumtionens olika delar

- Den oregistrerade delen av konsumtionen uppgick under 2018 till 1,63 liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre, vilket är en minskning med 16 % jämfört med 2017.
- Minskningen beror framförallt på lägre resandeförsel. Den var 0,92 liter under 2018, vilket är 25 % lägre än under 2017. En bidragande orsak till detta är med stor sannolikhet den kraftigt försvagade svenska kronan i förhållande till Euron.
- Även köpen av smugglad alkohol minskade under 2018. Denna delmängd sjönk med 6 %.
- Köp via internet sjönk också, men förändringen är marginell i sammanhanget.
- Hemtillverkningen uppvisade en mindre ökning under 2018, framförallt tillverkningen av vin.
- Under den senaste tioårsperioden, det vill säga jämfört med 2009, har den oregistrerade delen av konsumtionen sjunkit med 27 %.

De olika källornas andelar av totalkonsumtionen

- De olika källornas andelar av den totala konsumtionen var under 2018 följande: Systembolaget 65,6 %, restauranger 11,0 %, resandeförsel 10,4 %, folköl 5,0 %, köp av smugglad alkohol 4,4 %, hemtillverkning 2,5 % och internet 1,2 %.
- De större förändringarna under 2018 jämfört med 2017 var framförallt Systembolagets ökade andel (+2,5 procentenheter) och resandeförselns minskade andel (- 3,2 procentenheter).

Dominerande drycker per anskaffningskälla

- Försäljningen av vin står för 54 % av Systembolagets försäljning och starkölet för 29 %.
- Restaurangförsäljningen domineras av starkölet som står för 58 % av försäljningen, följt av vin med 29 %.
- Sprit står för 51 % av resandeförseln och starkölet för 26 %.
- Starkölet är störst när det gäller köp av smugglad alkohol med en andel på 57 % följt av sprit med 31 %.
- Vinet är störst både när det gäller hemtillverkning och köp via internet.

Dryckernas andelar av totalakonsumtionen

- Under 2018 stod vin för den största andelen av totalakonsumtionen med 42,6 %, följt av starköl med 31,8 %, sprit 18,9 %, folköl 5,0 % och cider (inklusive så kallad "alkoläsk") med 1,7 %.
- Vinet och starkölens andelar steg jämfört med 2017 samtidigt som spritandelen gick ner.